

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ,
ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА И ПОВРАТНИКА
У ОПШТИНИ КУЛА за период 2014 - 2017. година**

Општина Кула, мај-јул 2013. године

САДРЖАЈ

Увод

	страна
○ Уводна реч Председника општине Кула	3
○ Шта је Локални акциони план (ЛАП) за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника	4
○ Захвалност учесницима/цама у процесу израде ЛАП-а	6
○ Одлука Скупштине општине Кула о усвајању ЛАП-а	7
○ Сажетак (резиме) ЛАП-а	8
○ Executive Summary	9
Поглавље 1: Општи подаци о Општини Кула	10
Поглавље 2: Подаци о избеглим, интерно расељеним лицима и повратницима у Општини Кула	14
Поглавље 3: Анализа ситуације и спорна питања избеглих, интерно расељених лица и повратника .	20
Поглавље 4: Приоритетне циљне групе	29
Поглавље 5: Општи и специфични циљеви	30
Поглавље 6: Активности – Задаци за реализацију ЛАП-а	31
Поглавље 7: Ресурси / буџет	35
Поглавље 8. Аранжмани за примену	35
Поглавље 9: Праћење и оцена успешности	36

УВОД

Уводна реч Председника општине Кула

Поштовани суграђани,

Општина Кула годинама улаже напоре да што више помогне у решавању проблема избеглих и интерно расељених лица укључујући се у разне пројекте за трајно збрињавање.

Усвајањем овог плана и реализацијом циљева садржаних у њему желимо да олакшамо живот и поспешимо интеграцију наших суграђана који су свој трајни дом нашли у нашој општини.

Изражавамо спремност општине Кула да реализујемо циљеве из Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по споразуму о реадмисији у току планираног периода како би се смањило свеукупно друштвено сиромаштво и повећао ниво социјалне укључености у живот локалне заједнице.

План је израз принципа солидарности и једнаких могућности и наше политичке воље да се најугроженијим друштвеним групама међу којима су и избеглице, интерно расељена лица и повратници пружи додатна друштвена подршка.

Уверен сам да ће план послужити свим заинтересованим и одговорним институцијама, организацијама и појединцима да појачају своје активности и постигну још боље резултате и захваљујем се свим актерима који су учествовали у његовом креирању.

Кула,
Јул, 2013.год.

Председник општине Кула Драган Трифуновић

СКРАЋЕНИЦЕ

ЕУ	- Европска Унија
ИОМ	- Међународна организација за миграције
ИПА	- Инструмент претприступне помоћи
ИРЛ	- Интерно расељена лица
КИРС	- Комесаријат за избеглице Републике Србије трансформисан у Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије
ЛАП	- Локални акциони план
МЗ	- Месна заједница
МОП	- Месечно обезбеђење породице
МРСП	- Министарство рада и социјалне политике
НВО	- Невладина организација
НХЦ	- Новосадски хуманитарни центар
ОСИ	- Особе са инвалидитетом
СДФ	- Српски демократски форум
СДЦ	- Швајцарска агенција за развој и сарадњу
УН	- Уједињене нације
УНХЦР	- Високи комесаријат Уједињених нација за избеглице
ХЦИТ	- Хуманитарни центар за интеграцију и толеранцију
ЦЗСР	- Центар за социјални рад
SWOT	- Strengths, Weaknesses, Opportunities, Treats (снаге, слабости, могућности, препреке)

Шта је Локални акциони план за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника

У овом документу под процесом *локалног акционог планирања унапређења положаја избеглих¹, интерно расељених лица² (ИРЛ) и повратника³* подразумевамо процес доношења одлука о томе које промене значајне за живот избеглих, интерно расељених лица и повратника намеравамо да остваримо у свом локалном окружењу у току предвиђеног временског периода.

Тај процес се заснива на идентификовању најбољег начина ангажовања капацитета свих социјалних актера у заједници у планирању и примени плана.

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника посматрамо као резултат процеса планирања или планску одлуку којом су дефинисани основни начини остваривања циљева развоја ове области живота локалне заједнице.

---

¹ Према Конвенцији УН о статусу избеглице (1951), **избеглица** је особа која је из основаног страха да ће бити прогоњена због своје расе, националне припадности, припадности одеђеној друштвеној групи или због политичког уверења, напустила своју државу и не може или због поменутог страха не жели да се у њу врати. Појам избеглице је Протоколом из 1967. год. проширен и на особе које су биле изложене ратним страдањима или другим облицима насиља и зато одлучиле или биле принуђене да напусте своју државу. (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

² **Интерно расељене особе** су оне које су биле присиљене да напусте своје домове, али су остале у границама своје државе. Разлози због којих су били присиљени да напусте своје домове могу бити различити: рат, насиље, угрожавање људских права, политички прогон или природне катастрофе (земљотрес, поплава и сл.). Зато што се налазе у границама своје земље, могућности њихове међународне заштите су ограничене. Иако их, за разлику од избеглица, не штити Специјална конвенција УН, и даље их штите национални закони, међународно хуманитарно право и међународни правни акти у области људских права. (http://www.articleword.org/index.php/Displaced_person)

³ Према споразуму о реадмисији са ЕУ, **повратник** је лице које не испуњава или више не испуњава важеће услове за улазак, боравак или настањење у на територији чланице ЕУ, уколико је доказано или ако је могуће на основу поднетих прима фацие доказа веродостојно предпоставити да је то лице држављанин Србије

У оквиру овог документа, под избеглим и интерно расељеним лицима подразумевају се сва лица која су била изложена присилном напуштању својих домова и расељавању, због рата на простору бивших југословенских република и бомбардовања Косова и Метохије, укључујући и она лица која су у међувремену стекла статус грађана Републике Србије, али и даље имају нерешене егзистенцијалне проблеме настале у току избегличког статуса.

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица (ИРЛ) и повратника у Општини Кула, настао је као резултат учешћа у Пројекту *Подршка институцијама Владе Републике Србије које су надлежне за избегла, интерно расељена лица и повратнике.*

Општи циљ Пројекта је проналажење решења на нивоу државе која ће пружити подршку Влади Републике Србије да на ефикасан и одржив начин одговори на потребе избеглих, ИРЛ и повратника. Пројекат финансира Европска унија, а спроводи Међународна организација за миграције (International for Migration-IOM). Корисници Пројекта су институције Владе Републике Србије које су надлежне за избегла и интерно расељена лица и повратнике: Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије (КИРС), и Министарство рада и социјалне политике (МРСП), као и друга надлежна министарства, општинска повереништва за избеглице и *општине.*

Стратешки оквир Пројекта одређен је у складу са политиком и правцима деловања дефинисаним Националном стратегијом за решавање питања избеглих и ИРЛ, Стратегијом о реинтеграцији повратника по Споразуму о реадмисији, Стратегијом за управљање миграцијама и другим националним стратешким документима од значаја за ову област⁴. У циљу координираног рада, коришћења научених лекција и најбољих пракси, овај Пројекат узима у обзир постојеће пројекте изградње капацитета на локалном нивоу, а нарочито оне који су у домену социјалне, економске и стамбене политике. Креирање и спровођење локалних акционих планова за унапређење положаја избеглих, ИРЛ и повратника овде се третира као део ширег механизма смањења сиромаштва и социјалне искључености осетљивих друштвених група.

Локални план акције за унапређење положаја избеглица, ИРЛ и повратника доноси се на период од 4 године, са разрадом активности за период од 2014 - 2017 године.

Процес израде Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих, ИРЛ и повратника у Општини Кула, заснивао се на интерактивном приступу чије су основне методолошке карактеристике да је:

- **Локални** – спроведен је у локалној заједници и уважава локалне специфичности;
- **Партиципативан** – укључио је различите битне актере процеса друштвено организоване подршке избеглим, ИРЛ и повратницима у локалној заједници;
- Утемељен на реалним околностима, расположивим ресурсима и потребама унапређење положаја избеглих, ИРЛ и повратника,
- Прилагођен ситуацији у локалној заједници, актерима и позитивној промени којој се тежи;
- Користи савремене методе планирања и анализе свих важних елемената потребних за доношење одлука;
- Подстиче одговоран однос различитих друштвених актера у локалној заједници.

За потребе процеса, прикупљање и анализу основних податка о положају и потребама избеглих, ИРЛ и повратника у Општини Кула, коришћени су следећи извори: резултати интервјуа са потенцијалним корисницима/цама и састанака са локалним актерима, резултати из Упитника за породице избеглих лица спроведеног у другој половини 2012. године по налогу Комесаријата за избеглице и миграције, статистички подаци, различити извештаји и документи, подаци Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије, Општинског повереништва за избеглице, Црвеног крста, локалних невладиних организација итд.

Процес израде Локалног акционог плана (у даљем тексту ЛАП) спроведен је у периоду април-јун 2013. год.

⁴ Детаље о осталим националним документима погледати у Поглављу: Анализа ситуације и закључци

Захвалност учесницима/цама у процесу локалног акционог планирања

У циљу израде Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих, ИРЛ и повратника у Општини Кула, формиран је општински Савет за миграције који чине представници/це: локалне самоуправе као носиоца процеса и формалног доносиоца овог документа, укључујући и Повереништво за избеглице, институција система које се на локалном нивоу баве питањима избеглих, интерно расељених и повратника и Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије .

Улога Савета била је да:

- Обезбеди потребне податке непосредно од циљних група и социјалних актера у систему подршке избеглим, ИРЛ и повратницима;
- Размењује информације и учествује на састанцима од значаја за процес планирања;
- Примењује усвојене методе планирања током процеса планирања;
- Дефинише циљеве, правце развоја и сарађује са различитим релевантним локалним и републичким актерима;
- Планира праћење и оцењивање успешности ЛАП-а;
- Ради на писању завршног документа;
- Иницира јавну расправу о нацрту документа и допринесе да финална верзија буде предложена Скупштини општине на усвајање.

Чланови/ице Савета за миграције општине Кула су:

1. **Велибор Милојичић**, Заменик председника Општине Кула, председник
2. **Оливера Николић**, Окружна координаторка Комесаријата за избеглице и миграције, чланица
3. **Иван Марић**, Национална служба за запошљавање, члан
4. **Славка Кочонда**, Одељење за урбанизам, стамбено комуналне и имовинско правне послове, чланица
5. **Снежана Шаша**, Одељење за друштвене делатности Општине Кула, чланица
6. **Соња Ковачевић**, Центру за социјални рад Кула, чланица
7. **Радован Рајачић**, Секретар «МЗ Липар», члан
8. **Срђан Мугоша**, Полицијска станица у Кули, члан
9. **Милева Ковач**, Повереница Комесаријата за избеглице и миграције, секретарка

Захваљујемо се свим члановима/ицама Савета за миграције општине Кула на учешћу у процесу планирања.

- Остали актери укључени у сам процес локалног акционог планирања су били представници/це Националне службе за запошљавање, Центра за социјални рад, Пројектног тима општине Кула, Агенције за развој општине Кула, других институција, организација и група, укључујући и групе потенцијалних корисника/ца који су повремено учествовали у консултативном процесу.
- Посебну захвалност изражавамо Комесаријату за избеглице и миграције Републике Србије, повереницима/ама за избеглице у локалним самоуправама (истичући г-ђу Наду Агбабу, повереницу за избеглице општине Сремски Карловци) и ИОМ пројектном тиму.

На основу чланова 40 и 105 Статута општине Кула - пречишћен текст („Сл. лист општине Кула“ бр. 7/2013) и тачке 3 Решења о образовању Савета за миграције општине Кула („Сл. лист општине Кула“ бр. 32/2012) Скупштина општине Кула на седници одржаној дана 11. јула 2013. године донела је

ОДЛУКУ

о усвајању Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника у Општини Кула за период 2014 - 2017. година

1

Усваја се Локални акциони план за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника у Општини Кула за период 2014 - 2017. година

2

Ову Одлуку са прилогом Локалног акционог плана из тачке 1 ове одлуке објавити у "Службеном листу општине Кула".

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
Општина Кула
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ
Број: 01-020- 51/2013
11. јула 2013. године
К у л а

Сажетак (Резиме) ЛАП-а

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника у Општини Кула за период 2014-2017. година (ЛАП) је документ који је израдио Савет за миграције , усвојен је од стране Скупштине општине и усмерен је на особе које су биле изложене присилним миграцијама и егзистенцијалним потешкоћама које то ствара, а живе на територији општине Кула.

ЛАП изражава дугорочна опредељења локалне самоуправе да побољша услове живота и могућности за интеграцију избеглих, ИРЛ и повратника у локалну заједницу, а заснован је на свеобухватној анализи ситуације релевантне за унапређење положаја избеглих, ИРЛ и повратника.

Општи циљ Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих, ИРЛ и повратника у општини Кула за период 2014. - 2017. година је побољшан социјално-материјални положај избеглих, ИРЛ и реинтеграција повратника у општини Кула путем програма за трајно решавање стамбеног питања и побољшање услова становања најугроженијих породица и одрживих програма за унапређење њихове интеграције у локалну заједницу, што ће дугорочно посматрано допринети побољшању демографске ситуације у општини

Специфични циљеви:

1. У периоду од 2014. до краја 2017. год. у складу са демографском политиком општине , тј. у циљу ублажавања негативних ефеката одлива становништва, трајно решити стамбено питање за најмање 28 породица избеглих , ИРЛ и повратника који живе као подстанари, откупом најмање 28 одговарајућих сеоских/ приградских кућа са окућницом.
2. У периоду од 2014. до краја 2017. год. трајно решити стамбено питање за најмање 68 породица избеглих, ИРЛ и повратника , кроз доделу пакета грађевинског материјала за извођење радова на властитом стамбеном објекту ради побољшања услова становања или за завршетак започете градње на недовршеном стамбеном објекту.
3. У периоду од 2014. до краја 2017. год. трајно решити стамбено питање за најмање 8 породица избеглих, ИРЛ и повратника, куповином монтажних кућа које би биле постављане на плацевима у власништву тих породица или на плацевима у власништву општине.
4. У периоду од 2014. до 2017. године у сарадњи са Комесаријатом за избеглице и миграције и другим донаторима обезбедити средства за економско оснаживање кроз доходне активности за најмање 40 породица избеглица, ИРЛ и повратника и кроз сарадњу са Националном службом за запошљавање, Саветом за запошљавање општине Кула, Агенцијом за развој општине Кула, Пројектним тимом општине Кула, покрајинским Секретаријатима и невладиним организацијама укључити избеглице, ИРЛ и повратнике у актуелне програме преквалификације, доквалификације, јавних радова и samozapoшљавања и тиме им побољшати могућности запошљавања

Процењује се да ће за реализацију Локалног плана у периоду 2014 - 2017. год. бити укупно потребно да се издвоји око 100.000 ЕУР из локалног буџета, што представља око 10% укупне цене реализације Плана у овом периоду. Осталих 90% што је око 1.000.000 ЕУР је планирано да се обезбеди из донаторских средстава и других извора.

ЛАП, као свој саставни део има планиране аранжмане за имплементацију и за праћење (мониторинг) и оцењивање успешности (евалуацију) активности.

Abstract (Summary) LAP

Local Action Plan on Improving the Situation of Refugees, IDPs and returnees in the municipality of Kula for the period 2014-2017. years (LAP) is a document prepared by the Council for the migration of Kula, focused on people who were exposed to forced migration and the resulting existential difficulties, now living on the territory of Kula municipality. LAP was adopted by the Kula Municipal Assembly.

LAP expressing long-term commitment of local government to improve living conditions and opportunities for the integration of refugees, IDPs and returnees in the local community, and based on a comprehensive analysis of the situation relevant to the improvement of the status of refugees, IDPs and returnees.

The overall objective of the Local Action Plan for improving the status of Refugees, IDPs and returnees in the municipality of Kula for the period in 2014. - 2017., has improved social and material status of refugees, IDPs and reintegration of returnees in the municipality of Kula, through a program for permanent housing solutions and improvement of living conditions for the most vulnerable families and sustainable programs for the improvement their integration into the local community, which will in long term contribute to the improvement of the demographic situation in the municipality.

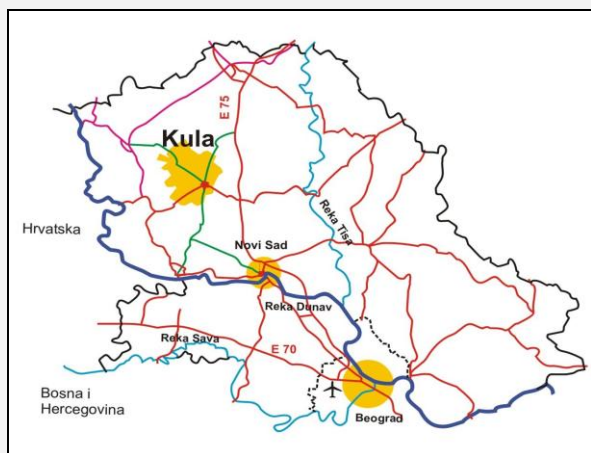
Specific objectives:

1. During the period from 2014. to the end of year 2017., in accordance with the demographic policy of the municipality, ie. in order to mitigate negative effects of population outflow, permanently solve the housing problem for at least 28 families of refugees, IDPs and returnees living as subtenants, buying at least 28 of appropriate rural / suburban house with farmstead.
2. During the period from 2014. to the end of 2017. permanently solve the housing problem for at least 68 families of refugees, IDPs and returnees, through allocation packages of construction material for construction works on owner-occupied housing to improve the living conditions or the completion of construction of an unfinished residential facility.
3. During the period from 2014. to the end of 2017. permanently solve the housing problem for at least 8 families of refugees, IDPs and returnees by purchasing prefabricated houses that will be placed on plots owned by those families or plots owned by the municipality.
4. During the period from 2014. to the end of 2017. in cooperation with the Commissariat for Refugees, and Migration and other donors, provide funds for economic empowerment through income-generating activities for at least 40 families of refugees, IDPs and returnees and through cooperation with the National Employment Service, Employment Council of Kula, Agency for Development of Kula municipality, project team of Kula municipality, Secretariat and Non governmental organizations include refugees, IDPs and returnees in the current retraining, additional training, public works and self-employment and in that way improve their employment opportunities.

It is estimated that for the implementation of the Local Plan for the period from 2014 to the 2017. will be required about EUR 100,000 from the local budget, which represents about 10% of the total cost for implementation of the LAP. The other 90%, which is about 1,000,000 EUR is planned to provide from donor funds and other sources.

LAP, as an integral part, has planned arrangements for implementation and tracking (monitoring) and evaluation of effectiveness (evaluation) of the planned activities.

1. ПОГЛАВЉЕ - ОПШТИ ПОДАЦИ О ОПШТИНИ КУЛА

- ❖ Општина Кула се налази у централном делу Бачке, у Западно бачком округу Републике Србије
- ❖ Клима је умерено-континентална, типична за плодну војвођанску равницу
- ❖ Удаљена је од Београда 132 км, а налази се раскрсници између Новог Сада (52 км), Суботице (60 км) и Сомбора (40 км)
- ❖ До најближег укључења на ауто-пут Е-75 је око 15 км, а територијом општине пролази државни пут првог реда (М - 3) и регионални путеви: Р - 101 и Р - 119
- ❖ Река Дунав и гранични прелаз са Хрватском (Богојево) удаљени су од Куле 38 км, а гранични прелаз са Мађарском (Бач. Брег) 60 км
- ❖ Кроз општину пролази локална железничка пруга Сомбор - Сивац - Црвенка - Кула - Врбас, а на удаљености 10 км је међународна железничка пруга Беч - Будимпешта - Београд
- ❖ Суседне општине су Врбас, Оџаци, Сомбор, Бачка Топола и Мали Иђош
- ❖ Најстарији званични подаци о месту Кула потичу из 1652. и 1699. године
- ❖ Број становника у општини Кула према попису из 2011. године је 43.101 становника.
- ❖ Површина општине Кула је 481 км², од чега око 94% представља обрадиво земљиште
- ❖ Поред варошица Куле и Црвенке општину чини још пет насеља сеоског типа и то: Сивац, Руски Крстур, Крушић, Липар и Нова Црвенка
- ❖ Општина Кула мултинационална и мултикултурална средина у којој се различитости негују и чувају, посебно кроз рад бројних културно - уметничких друштава
- ❖ Традиционално се у кулској општини одржавају Фестивали: аматерских позоришта Србије, русинске културе " Црвена ружа", поезије "Булка", украјинске културе "Калина", Драмски меморијал " Петар Ризнић Ђађа", манифестације: "Дани Исидора Бајића- Јесен стиже дуњо моја" "Ивањско цвеће" "Сентелекојеви дани" и други културни и спортски догађаји.
- ❖ У општини Кула постоје средње стручне школе у области економије, машинства, електротехнике и пољопривреде.
- ❖ На територији општине Кула налазе се некадашњи индустријски гиганти, фабрике: арматуре "Истра", коже "Етерна", вунених тканина "Слобода", а сада са њихови погони са преко 30.000 м² простора под халама и обезбеђеном инфраструктуром представљају brownfield понуду
- ❖ Планиране индустријске зоне општине обухватају површину од преко 450 ха и налазе се поред свих насељених места у општини Кула
- ❖ Најзначајнија и највећа индустријска зона се налази у близини града Куле на 85 ха од којих је 20 ха опремљено и спремно за инвестирање, са постављеним трафо станицама

- ❖ У општини тренутно послује 6 великих, 17 средњих и 346 мала предузећа.
- ❖ Најуспешнија предузећа су : Фабрика шећера Црвенка, Фабрика бисквита "Јафа", "Терминг", Компанија "Родић", "Металопромет", "Жито-Бачка", "Жито Медија", "Елком медија", ДП "Залив", "Сигма Хлороген" "Плус Амбијента" ГП "Блашко" "Еуроин".
- ❖ Најпознатије робне марке су: кес "Јафа" црвеначки шећер, минерална вода "Аква вива", сокови "Фрутела"
- ❖ Опште удружење предузетника Кула реактивирано је 2011. године и броји око 1000 чланова.
- ❖ Постоји Удружење самосталних занатлија, Удружење приватних предузетника "Занатлија" са седиштем у Руском Крстуру и има око 30 чланова и Удружење произвођача паприке.
- ❖ Од укупне површине земљишта, пољопривредна производња се обавља на 43.348 ха 91,44%
- ❖ Просечна величина поседа је 4,4 ха
- ❖ Има око 1850 регистрованих пољопривредних газдинстава
- ❖ Од земљорадничких задруга по величини се издвајају 33 „Поља“ и 33 „Соколац“
- ❖ Производња поврћа се обавља на 1.500 ха
- ❖ Општина Кула је укључена у Пројекат ревитализације Великог бачког канала чији је циљ да се унапреди животна средина у региону Србобран-Врбас-Кула
- ❖ Предвиђено је да изградња пречистача траје 18 месеци, а укупан буџет Пројекта је 15 милиона евра.
- ❖ Након изградње Централног постројења за пречишћавање отпадних вода Врбаса и Куле, приступиће се чишћењу муља и ревитализацији канала.
- ❖ Општина Кула поседује велики потенцијал геотермалних вода који није значајније коришћен, а у будућности би могла да се искористи за развој бањског туризма
- ❖ Компанија „Родић“ поред погона за производњу безалкохолних пића и минералне воде има и туристички комплекс са Мотелом (са 48 лежаја у 25 соба), мини спортски центар за тенис, мали фудбал, кошарку, одбојку на песку, картинг стазу, вештачко језеро за купање са тобоганом, чарду на језеру и куполу за концерте
- ❖ Мали Стапар смештен на обалама Великог бачког канала са преводницом која потиче из времена градње канала (1793-1802) има све услове да постане центар наутичког, сеоског, ловног и риболовног туризма.
- ❖ На спортском пољу активно раде бројни клубови у најразличитијим спортским дисциплинама, а неки од њих се такмиче у савезним лигама и на међународним такмчењима. Најпознатији су: рукометни клуб Црвенка, карате клуб Хајдук, куглашки клуб Хајдук, фудбалски клуб Хајдук МБ, а значајне резултате постижу и друге спортисткиње и спортисти у атлетици, кошарци, одбојци итд.

Демографска ситуација и незапосленост

По резултатима последњег пописа становништва из 2011. године број становника у општини Кула је 43101, што је у односу на попис из 2002. године , када је он износио 48353, мање за 5252 становника.

Два најочљивија узрока овакве неповољне демографске ситуације су : низак наталитет и миграције ка иностранству и већим градовима у Србији ради лакшег налажења запослења.

Општина Кула је вишенационална средина, а у службеној употреби су српски језик и ћирилично писмо, мађарски и русински језик и њихова писма.

Национална припадност	број	%
Срби	25.237	58.55
Русини	4.588	10.64
Црногорци	4.334	10.06
Мађари	3.412	7.92
Украјинци	1.290	2.99
Хрвати	569	1.32
Остали	3671	8.52
Укупно	43.101	100

Укупан број незапослених лица на територији кулске општине је 5.874, а од тога је

- 456 лица са високом и вишом стручном спремом
- 3.797 лица са средњом стручном спремом
- 1.621 лице са I и II степеном стручне спреме

Кретање незапослености у општини Кула за последње три године и у априлу 2013.

Година	2010	2011	2012	април 2013
Укупно незапослених лица	5.310	5.544	5.874	6.031
Жене	2.743	2.858	2.868	2.929

Старосна и полна структура незапослених

бр. година	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65 +
Укупно	188	635	741	650	728	770	794	711	459	162	0
Жене	74	297	371	344	401	433	412	355	190	11	0

Најугроженије категорије незапослених :

- особе са инвалидитетом - 141
- Роми - 85
- избегла лица - 26
- интерно расељена лица - 17
- корисници материјално обезбеђења породице - 176
- самохрани родитељи - 207

Поред наведених ризичних група треба указати и на групе:

- млађи од 30 година
- старији од 50 година
- дугорочно незапослена лица, која су на евиденцији НЗС дуже од годину дана

Формирањем Савета за запошљавање и доношењем Локалног акционог плана запошљавања за 2013. годину, Општина је препознала могућност да утиче на политику запошљања и да планира и утврди мере за смањење незапослености. Раст запошљавања зависи од јачања економије и значајног раста инвестиција . Повећање запослености оствариће се унапређењем привредног амбијента, нарочито стварањем услова за подстицање приватног сектора и привлачењем инвестиција, као и реализацијом низа непосредних подстицаја за запошљавање. Локалним акционим планом запошљавања за 2013. годину утврђени су приоритети активне политике запошљавања:

- отварање нових радних места и samozapošljavanje
- реализовање програма стручног оспособљавања младих који први пут заснивају радни однос
- подстицање запошљавања незапослених лица кроз организовање јавних радова од интереса за општину Кула
- усклађивање понуде и тражње на тржишту рада
- установљавање мера за смањење незапослености
- спровођење стручног усавршавања и стицања додатних знања ради усклађивања понуде и тражње на тржишту рада

ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ОПШТИНЕ КУЛА

Скупштина општине (37 одборника/ице)	Општинско веће (9 чланова/ица)	Председник општине
Председник Скупштине општине		Заменик председника општине
Заменик председника Скупштине општине		Кабинет председника са 3 помоћника председника
Секретар Скупштине општине		Општинска управа
Јавно правобранилаштво		Начелник општинске управе

Заменик начелника општинске управе
Одељење за управу и опште послове
Одељење за друштвене делатности
Одељење за финансије и привреду
Одељење за урбанизам, стамбено-комуналне и имовинско-правне послове
Одељење за инспекцијске послове и заштиту животне средине
Одељење за јавне набавке и инвестиције
Служба органа скупштине општине
Услужни центар општине

2. ПОГЛАВЉЕ

Подаци о избеглим и интерно расељеним лицима у општини Кула

2.1. Подаци УНХЦР-а, Комесаријата за избеглице и Повереништва за избеглице у Кули

Извори података о избеглим и интерно расељеним лицима у општини Кула су

- званични пописи и регистрације које је организовао Комесаријат за избеглице и УНХЦР
- компјутерска евиденција Повереништва за избеглице у Кули

Избеглице попис 1996.		Избеглице попис 2001.		Избеглице попис 2004/2005		ИРЛ	
избеглице и ратом угрожена лица	остала пописана лица	избеглице	ратом угрожена лица	избеглице регистрација 2004/5	процењени број на дан 01.07.2012.	2000.	процењени број на дан 01.07.2012.
3870	274	3214	470	949	410	219	246
4144		3684		949	410	219	246

У периоду од 1991. године до данас у општини Кула је према компјутерској евиденцији Повереништва за избеглице боравило око 8500 избеглих и прогнаних лица што представља око 17% становништва и око 250 интерно расељених лица.

Због великих миграција поменуте популације тешко је прецизно утврдити колико људи, који су живели на просторима бивших југословенских република и Косова и Метохије, данас живи на територији општине Кула. Процена је око 3500, што представља око 7% укупног становништва општине (у месту Липар је тај проценат око 20%)

2.2. Избеглице по држави порекла

Узимајући у обзир све избеглице које су у одређеном периоду боравиле у општини Кула, а по евиденцији Повереништва за избеглице, око 2/3 је пореклом из Хрватске, 1/3 из Босне и Херцеговине, а двадесетак из Словеније.

држава порекла	број избеглица	%
Хрватска	5769	68,47
Б и Х	2657	31,53
укупно	8426	100,00

2.3. Избеглице и расељени по годинама доласка

година доласка	бр. избеглица	%
1992	2395	28,42
1993	299	3,55
1994	134	1,59
1995	1026	12,18
1996	2370	28,13
1997	380	4,51
1998	1554	18,44
1999	268	3,18
укупно	8426	100,00

Долазак избеглица у општину Кула почео је у јуну 1991. године и континуирано трајао до 1999. године, а касније је настављен у процесу миграција из других делова Србије

Грађани општине Кула, Дом здравља, Центар за социјални рад, фабрике, установе и државни органи показали су хуманост и разумевање у решавању разноврсних проблема људи у невољи.

У првом периоду та помоћ је стизала од грађана и предузећа наше општине, а касније и од републичких институција и међународних хуманитарних организација.

Највећи број ИРЛ је дошао 1999. године током бомбардовања и након потписивања Кумановског споразума

Највећи број избеглица у општину Кула је дошао:

- 1991.- 1992.године – након избијања ратних сукоба у бившим југословенским републикама Словенији, Хрватској и Босни и Херцеговини
- после августа 1995. – као прогнани у војној операцији «Олуја»
- од децембра 1995. и у 1996. години–после потписивања Дејтонског споразума
- 1998. године - после реинтеграције Сремско – барањске области у Хрватску.

Најзначајнију улогу у евидентирању избеглица и расподели хуманитарне помоћи одиграла је Општинска организација Црвеног крста.

Доношењем Закона о избеглицама, априла месеца 1992. године створена је законска регулатива за формирање Општинског штаба и именовање општинског повереника Комесаријата за избеглице.

У збрињавању избеглица остварена је успешна сарадња са: Комесаријатом за избеглице, Министарством здравља, Министарством за везе са Србима изван Србије, Министарством за рад, борчку и социјална питања, Црвеним крстом Србије и Црвеним крстом Војводине, Међународним комитетом црвеног крста, УНХЦР-ом - Високим комесаријатом за избеглице УН и другим хуманитарним организацијама.

2.4. Подаци Комесаријата за избеглице са регистрације 2004./2005. год.

Последњи званични попис за избегла лица Комесаријат за избеглице је организовао 2004./2005. године. На том попису избеглички статус је потврђен за 950 лица у кулској општини и само та лица су имала могућност да направе нову (светло плаву) избегличку легитимацију. Број евидентираних интерно расељених лица у кулској општини 2000. године је био 219.

Комесаријат за избеглице је на основу тих података и броја укидања избегличког статуса ради повратка или регулисања личне карте у Србији извршио процену по којој на територији кулске општине на дан 22.08.2008. године борави 886 избеглих и 239 интерно расељених лица, а на дан 01. 07.2012. године 410 избеглих и 246 интерно расељених лица. Укупан број повратника по Споразуму о реадмисији је 5.

2.5 Избеглице и ИРЛ према подацима Комесаријата - процена броја на дан 22.08.2008. год.

број година	број избеглих	%	број ИРЛ	%
0 - 6	2	0,23	2	0,84
7 -14	30	3,39	16	6,69
15 -18	32	3,61	22	9,21
19 - 65	603	68,06	163	68,20
65+	219	24,72	36	15,06
укупно	886	100,00	239	100,00

Полна структура	број избеглих	%	број ИРЛ	%
мушкарци	436	49,21	126	52,72
жене	450	50,79	113	47,28
укупно	886	100,00	239	100,00

Образовна структура	број избеглих	%	број ИРЛ	%
непотпуна осн. школа	244	27,54	2	0,84
основна школа	230	25,96	78	32,64
средња школа	386	43,57	53	22,18
виша школа	16	1,81	90	37,66
висока школа	10	1,13	16	6,69
укупно	886	100,00	239	100,00

Радни статус	број избеглих	%	број ИРЛ	%
Ученик /студент	117	13,70	71	32,13
запослен	110	12,88	78	35,29
повр. запослен	64	7,49	11	4,98
пензионер	102	11,94	16	7,24
незапослен	461	53,98	45	20,36
укупно	854	100,00	221	100,00

2.6. Подаци Повереништва за избеглице о броју и разлозима престанка избегличког статуса

Од доласка избеглица континуирано тече и процес престанка избегличког статуса.

Разлози престанка статуса избеглог лица	број избеглица	%
Неподизање избегличке легитимације	678	16,86
Исељење у треће земље	78	1,94
Смртни случај	255	6,34
Повратак у пребивалиште	362	9,00
Ревизија 2004./2005.	252	6,27
Добијено држављанство Србије	2397	59,60
укупно	4022	100

2.7. Резултати упитника спроведеног у марту 2008. године међу избеглим и ИРЛ у Општини Кула

Са циљем да се направи боља база података и успостави боља комуникација са избеглим и ИРЛ локална самоуправа је крајем 2007.године формирала Одбор за избегла, прогнана и расељена лица који су чинили представници избеглих и ИРЛ из свих насељених места општине Кула и Повереник за избеглице.

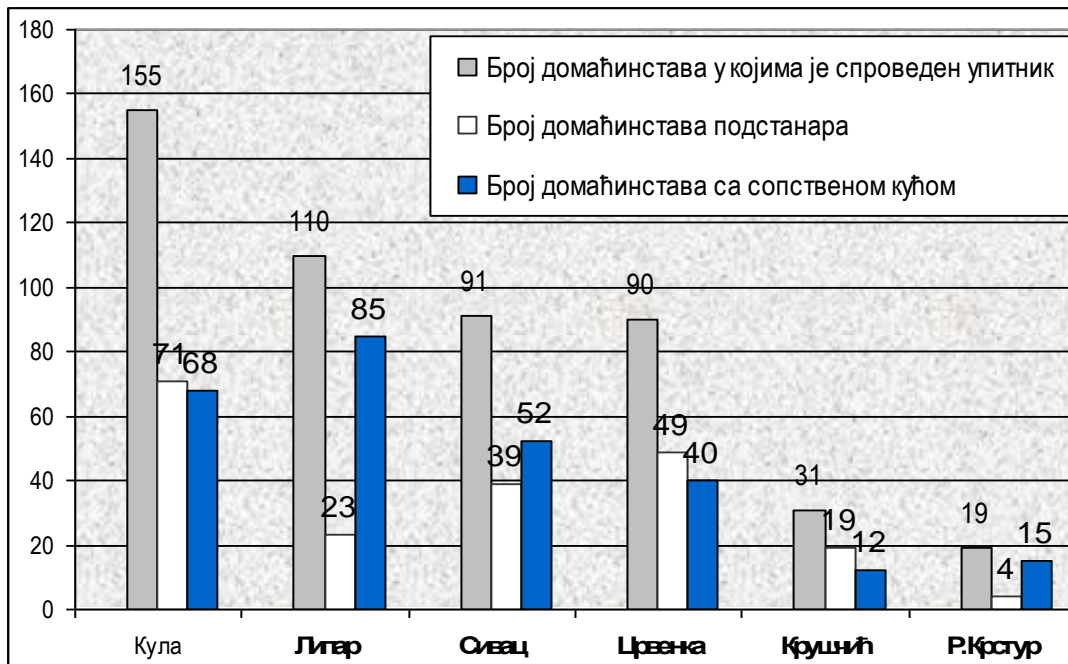
У марту 2008. године чланови Одбора су спровели упитник у свим местима општине, а одговори добијени упитником представљали су релевантне податке о проблемима и потребама ове популације.

Предпоставка је да су се за попуњавање упитника одлучила лица која су се определила за трајну интеграцију у неком од места у општини Кула али нису решили своје основне егзистенцијалне проблеме.

Укупно је упитник попуњен у 496 домаћинстава са 1577 чланова.

Табеле и графици о броју домаћинстава, стамбеној ситуацији, величини домаћинства врстама потребне помоћи, броју тешко болесних и ОСИ

ТАБЕЛА 2.7.а РЕЗУЛТАТИ УПИТНИКА СПРОВДЕНОГ У МАРТУ 2008. ГОДИНЕ МЕЂУ ИЗБЕГЛИМ И ИРЛ У ОПШТИНИ КУЛА	Кула	Липар	Сивац	Црвенка	Крушић	Р.Крстур	Општина
Број домаћинстава у којима је спроведен упитник	155	110	91	90	31	19	496
Број домаћинстава подстанара	71	23	39	49	19	4	205
Број домаћинстава са сопственом кућом	68	85	52	40	12	15	272
Број лица евидентираних упитником	453	356	324	301	78	65	1577

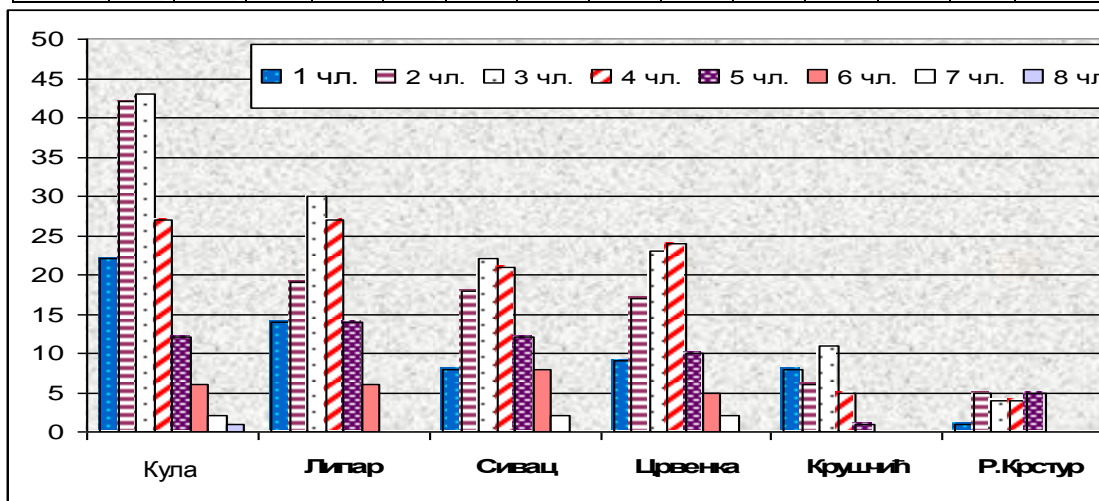

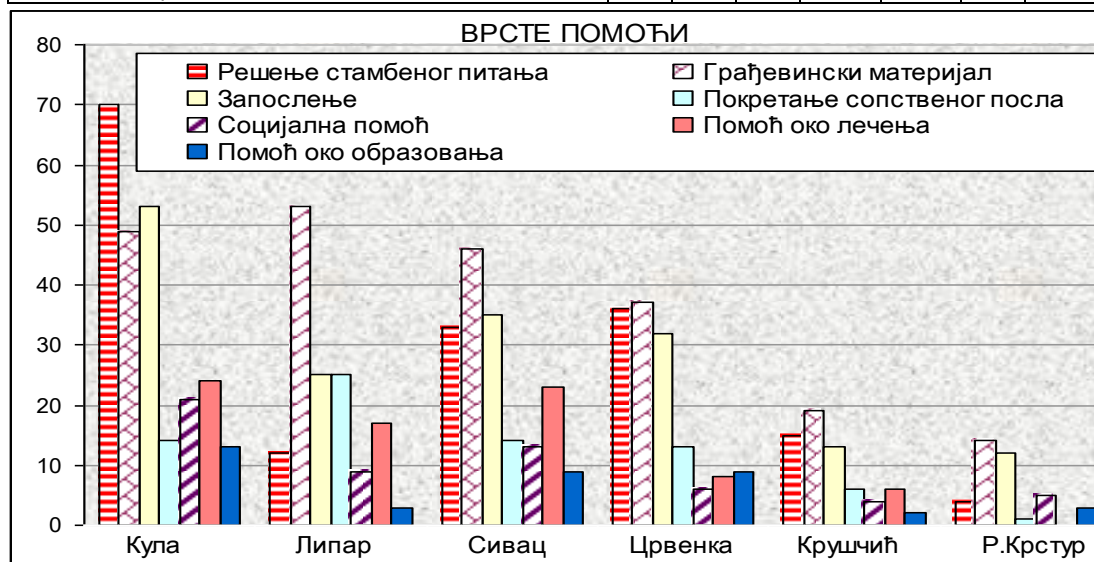

Табела и График 2.7. б Величина домаћинства (број чланова у домаћинству)

Број чл. дом.	Кула	%	Липар	%	Сивац	%	Црвенка	%	Крушчић	%	Р.Крстур	%	Општина	%
1 чл.	22	14,2	14	12,7	8	8,8	9	10	8	25,8	1	5,3	62	12,5
2 чл.	42	27,1	19	17,3	18	19,8	17	18,9	6	19,4	5	26,3	107	21,6
3 чл.	43	27,7	30	27,3	22	24,2	23	25,6	11	35,5	4	21,1	133	26,8
4 чл.	27	17,4	27	24,5	21	23,1	24	26,7	5	16,1	4	21,1	108	21,8
5 чл.	12	7,7	14	12,7	12	13,2	10	11,1	1	3,2	5	26,3	54	10,9
6 чл.	6	3,9	6	5,5	8	8,8	5	5,6	0	0,0	0	0,0	25	5,0
7 чл.	2	1,3	0	0,0	2	2,2	2	2,2	0	0,0	0	0,0	6	1,2
8 чл.	1	0,6	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,2
УК	155	100	110	100	91	100	90	100	31	100	19	100	496	100

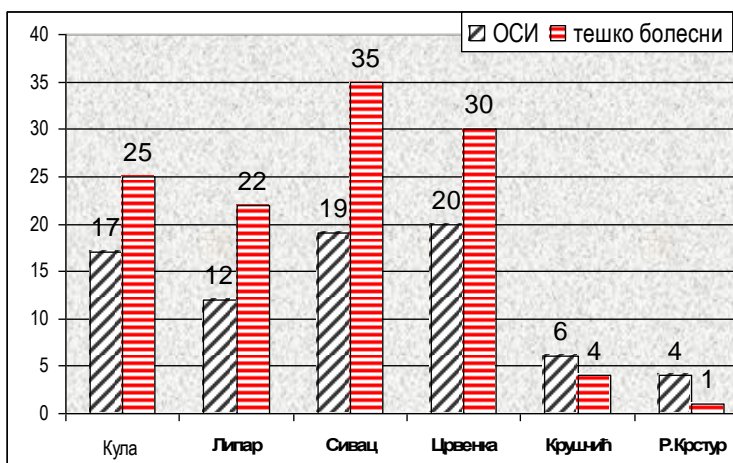

ТАБЕЛА 2.7. ц ВРСТЕ ПОМОЋИ ЗА КОЈЕ СУ СЕ КАО НАЈПОТРЕБНИЈЕ ИЗЈАСНИЛИ СПИТАНИЦИ	Кула	Липар	Сивац	Црвенка	Крушчић	Р.Крстур	Општина
Решење стамбеног питања	70	12	33	36	15	4	170
Грађевински материјал	49	53	46	37	19	14	218
Запослење	53	25	35	32	13	12	170
Покретање сопственог посла	14	25	14	13	6	1	73
Социјална помоћ	21	9	13	6	4	5	58
Помоћ око лечења	24	17	23	8	6	0	78
Помоћ око образовања	13	3	9	9	2	3	39

Табела и график 2.7 д Особе са инвалидитетом и тешким обољењима

ТАБЕЛА 2.7. д БРОЈ ОСОБА СА ИНВАДИДИТЕТОМ И СА ТЕШКИМ ОБОЉЕЊИМА	Особе са инвалидитетом	Тешко болесни
Кула	17	25
Липар	12	22
Сивац	19	35
Црвенка	20	30
Крушчић	6	4
Руски Крстур	4	1
Општина	78	117

2.8. Регионални стамбени пројекат

На Дијалогу о дуготрајним избегличким кризама са Високим комесаром за избеглице Уједињених Нација, у Женеви у децембру 2008. године, на којем је учествовала наша делегација на високом нивоу, представљени су проблеми са којима се сусреће избегличка популација у Републици Србији.

Пошто је Република Хрватска износила званичан став да је Сарајевски процес завршен и сва отворена питања решена, Република Србија је преко дипломатско конзуларних представништава, у више од 80 држава, апеловала за помоћ у решавању низа проблема упутивши Non paper у којем су наведени проблеми које имају избеглице у остваривању права у Републици Хрватској.

Те исте године Високи комесар УН за избеглице уврстио је Републику Србија на листу од пет земаља са дуготрајном избегличком кризом у свету, као и земљу са највећим бројем избеглица и расељених лица у Европи.

Уз интензивну дипломатску активност и помоћ међународне заједнице, нарочито УНХЦР-а, ОЕБС-а, Европске комисије, Савета Европе и САД, у марту месецу 2010. године, одржана је Регионална Министарска конференција у Београду чиме је отпочео процес регионалне сарадње у проналажењу трајних решења за проблеме избеглих лица.

На конференцији су министри спољних послова Федерације Босне и Херцеговине, Републике Хрватске, Црне Горе и Републике Србије издали заједничко саопштење, а Међународне организације (ЕУ, ОЕБС, УНХЦР и Савет Европе) су потписале заједнички документ као подршку процесу у коме се отворена питања и које треба решити као што су одузета станарска права, пензије, нерешени захтеви за обнову, узурпирана пољопривредна земљишта, економска одрживост повратка, итд.)

Као резултат Конференције одржано је 6 билателарних техничких састанака између Републике Србије и Републике Хрватске са циљем размене података релевантних за утврђивање стања и потреба избегличке популације.

У Бечу је 16. јуна 2011. године, презентован заједнички пројекат (презентација: *Joint Program for Durable Solutions for Refugees and Internally Displace Persons - Regional Cooperation*, Владе Босне и Херцеговине, Републике Хрватске, Црне Горе и Републике Србије). Србија се у исказивања потреба у свом пројекту руководила подацима из Анализе стања и потреба из 2008. године и подацима из Анкете о бившим носиоцима станарског права, односно затражила је 302 милиона евра за решавање стамбених потреба за 16.780 породица у потреби (око 45.000 лица). Усаглашени регионални пројекат је вредан 584 милиона евра. Такође је договорено да ће на донаторској конференцији бити представљене и стамбене потребе избеглица које нису укључене у регионални пројекат.

Дана 7. новембра 2011. године, одржана је Прегледна министарска конференција у Београду током које је потписана Заједничка Декларација.

Донаторска конференција је одржана 24. априла 2012. године у Сарајеву, и за сад је прикупљено 300 милиона евра за решавање проблема најугроженијих избеглица у Региону. Наставиће се са прикупљањем средстава, а имплементација је предвиђена за следећих 5 година.

Након одржавања донаторске конференције започето је са активностима на припреми пројеката који ће бити финансирани средствима донаторског фонда и успостави механизма неопходних за њихово успешно спровођење. У циљу припреме предлога пројеката, у Републици Србији, спроведено је евидентирање стамбених потреба најугроженијих избеглица, и утврђене су стамбене потребе и пожељна стамбена решења 13.486 избегличких породица.

Новембра 2012. године је одржан први састанак Управног одбора Регионалног програма за стамбено збрињавање избеглица којим је отпочело спровођење Регионалног стамбеног програма. Република Србија је, у предвиђеном року, јануара 2013. године, поднела предлог под-пројекта Банци за развој Савета Европе, укупне вредности 2 милиона евра, којим је предвиђено решавање стамбених потреба 195 избегличких породица кроз доделу пакета грађевинског материјала за завршетак започетог и адаптацију безусловног стамбеног објекта и донацију и постављање монтажних кућа.

У циљу припреме пројекта у Републици Србији, спроведено је евидентирање стамбених потреба најугроженијих, и утврђене су и пожељна решења за 13.486 избегличких породица.

У општини Кула у периоду јул – септембар 2012. године је повереница за избеглице спровела упитник по налогу Комесаријата на коме су се избеглице које немају трајно решено стамбено питање, опредељивале за једно од понуђених решења и изјашњавале се о основу социјалне угрожености.

рб	Врста стамбеног решења	бр
1.	грађевински материјал за адаптацију	148
2.	грађевински материјал за завршетак градње	32
3.	сеоска домаћинства	60
4.	монтажне куће на сопственом плацу	10
5.	монтажне куће на општинском плацу	4
6.	социјално становање у заштићеним условима	4
7.	закуп стана	2
8.	откуп стана	6
	УКУПНО	266

Посебна социјална угроженост	бр
1. породице са болесним чланом	65
2. једнородитељске породице са мал. децом	8
3. породице са чланом који је особа са инвалидитетом	26
4. породице са дететом са сметњама у развоју	2
5. породице са старим чланом, трогенерациске	26
6. породице са троје и више деце	18
7. домаћинства са чланом који је преживео насиље у породици	1
8. породице чији је члан смртно настрадао или нестао у рату	8
9. породице са приходима до висине новчане соц. помоћи	73
10 остало	39
УКУПНО	266

ПОГЛАВЉЕ 3.

Анализа ситуације и закључци

Анализа контекста или радног окружења је обухватила четири врсте квалитативних анализа:

- Анализу или Преглед документације о ширем радном окружењу,
- Анализу стања (SWOT),
- Анализу заинтересованих страна и
- Анализу проблема.

Анализа или Преглед документације о ширем радном окружењу обухватила је неколико кључних националних стратешких докуманата релевантних за ову област, актуелни законски оквир који регулише питања избеглих лица у Републици Србији, стратешка докуманата Општине Кула и реализоване и актуелне пројекте и програме намењене избеглим и ИРЛ у Општини.

Национални стратешки документи од значаја за питања избеглих и интерно расељених лица су:

- Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (ревизија март 2011. год);
- Национална стратегија управљања миграцијама (2009. год)
- Национална стратегија реинтеграције повратника по споразуму о реадмисији (2009. год.)
- Стратегија за смањење сиромаштва (2003 год.);
- Национална стратегија запошљавања (до 2020. год);
- Стратегија развоја пољопривреде;
- Стратегија развоја социјалне заштите;
- Национални план акције за децу.

Актуелни законски оквир за питања избеглица је Закон о избеглицама⁵. Закон о изменама и допунама Закона о избеглицама усвојен је 5 маја 2010. године.

Локална стратешка докуманата значајна за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника у Општини Кула:

- Стратегија одрживог развоја Општине Кула (2009.- 2019. год)
- Стратегија социјалне заштите Општине Кула
- Просторни план општине Кула
- Стратегију одрживог развоја општине Кула (2009.-2019. год.)
- Акциони план развоја општине Кула (2012-2016. год)
- Акциони план за унапређење стамбених потреба Рома (2011.-2013.год)
- Локални акциони план запошљавања општине Кула за 2013. годину

У локалним стратешким документима избегла и ИРЛ и повратници су поменути као посебно осетљива друштвена група, али у већини нису препозната као приоритетно угрожена, јер се број лица са формалним статусом избеглице стално смањује због регулисања држављанства и добијања личне карте, па су ова лица по стицању личне карте равноправна са домицилним становништвом у коришћењу свих облика помоћи и подршке. Проблеми и потребе избеглих, ИРЛ и повратника се не посматрају изоловано од осталих угрожених група.

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника, представља документ који се специфично бави интеграцијом ове популације у локалну заједницу и наставак је ЛАП-а за унапређење избеглих и интерно расељених лица у периоду 2009. - 2013. година чији су циљеви реализовани кроз различите програме и пројекте.

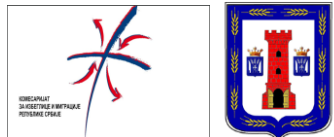
⁵ „Службени гласник РС“, бр. 18/92; „Службени лист СРЈ“, бр. 42/2002; „Службени гласник РС“, бр. 45/2002, „Службени гласник РС“, бр. 30/10

Табела 3.1: Преглед програма и пројеката за избегле и ИРЛ у Општини Кула

ЗАВРШЕНИ ПРОГРАМИ И ПРОЈЕКТИ ЗА ИБЕГЛИЦЕ И ИРЛ У ОПШТИНИ КУЛА У ПЕРИОДУ 1998. - 2003 ГОДИНА		
год	Пројекат или програм спровели	Резултат
од 1998. до 2002.	 <p>Средствима која је обезбедио УНХЦР и уз сарадњу швајцарских организација СДЦ и СДР, Комесаријата за избеглице и општине Кула која је бесплатно доделила плацеве и комунално их опремила спроведени су Пилот пројекти изградње избегличког насеља на више локација по принципу самопомоћи</p> 	<p>Избеглице добиле грађевински материјал за самоизградњу и на 5 локација у месту Липар изградиле 33 двојна стамбена објекта (укупно 66 породица)</p>
2003.	<p>Пројекат доделе грађевинског материјала за побољшање услова становања спровеле хуманитарне организације</p> 	<p>18 избегличких породица у из Куле, Сивца и Црвенке које имају стари стамбени објекат добило пакете грађевинског материјала и његовом уградњом побољшало услове становања</p>

ПРОГРАМИ И ПРОЈЕКТИ ЗА ИБЕГЛИЦЕ И ИРЛ У ОПШТИНИ КУЛА СУ ЗАВРШЕНИ ИЛИ СЕ РЕАЛИЗУЈУ У ПЕРИОДУ 2008.- 2013 ГОДИНА		
год	Пројекат или програм спровели	Резултат
2008.	 <p>Хуманитарна организација Српски демократски форум (СДФ), уз техничку помоћ МЗ Липар спровела програм помоћи</p>	<p>20 избеглица похађало обуку за израду бизнис планова, а 9 најуспешнијих је подржано робном помоћу за обављане делатности у виду алата, кошница, стоке и итд</p>
2008. и 2009.	 <p>Комесаријат за избеглице из буџетских средстава доделио помоћ општини Кула од 1.875.000 дин. за набавку за грађ. мат., а општина реализовала доделу помоћи</p>	<p>12 избегличких породица добило грађевински материјал у просечној вредности око 150.000 дин. и његовом уградњом побољшало услове становања</p>
2009.	 <p>Италијанска хуманитарна орг. ИНТЕРСОС у сарадњи са УНХЦР-ом и НВО "Визија" из Крагујевца спроводила Пољопривредни програм кроз који је додељена робна помоћ у вредности већој од 6.000.000 дин. (без финанс. учешћа општине)</p>	<p>50 породица избеглица и ИРЛ је добило робну помоћ за унапређење бављења пољопривредом у појединачној противвредности 1.200 евра и то: пластенике стоку и храну за стоку, кошнице, прикључне машине, системе за наводњавање, алате итд.</p>

2008. и 2009.	 Покрајински фонд за пружање помоћи избеглим прогнаним и расељеним лицима из Новог Сада спроводио програм откупа сеоских кућа са окућницом Спровођени су и програми доделе бесповратне помоћи у грађ. мат. за побољшање услова становања у вредности до 1.500 евра (бесповратно) и помоћи у грађевинском материјалу за довршетак започете изградње до 5.000 евра. Укупна вредност помоћи прелази 50.000 евра	за 8 избегличких и породица ИРЛ куповином куће решено стамбено питање (6.000 евра за кућу са обавезом враћања 50% у року од 8 година). 15 избегличких и породица ИРЛ побољшало услове становања добијањем и уградњом грађ. материјала 3 породице довршило започету градњу добијањем грађ. материјала у вредности до 5.000 евра (од којих се 50% враћа у периоду од 8 година)
2009.	 Италијанска хуманитарна орг. ИНТЕРСОС у сарадњи са УНХЦР-ом и НВО " Визија" из Крагујевца спроводила Пољопривредни програм кроз који је додељена робна помоћ у вредности већој од 6.000.000 дин. (без финанс. учешћа општине)	50 породица избеглица и ИРЛ је добило робну помоћ за унапређење бављења пољопривредом у појединачној противвредности 1.200 евра и то: пластенике стоку и храну за стоку, кошнице, прикључне машине, системе за наводњавање, алате итд.
2009.	Пројекат "Подршка ЛАП-у у Србији" за 2009. год. реализовали УНХЦР КИРС и Општина Кула Укупна средства 5.375.000 динара (учешће општине 500.000).	за 5 избегличких породица куповином куће решено стамбено питање (620.000 динара . за кућу + грант од 80.000 дин.) 8 породица добило грађ. материјал (просечно 250.000 дин.) и побољшало услове становања
2010.	Пројекат "Подршка ЛАП- у " за 2010. год. реализовали Укупна средства 2.800.000 динара од чега општина 140.000 динара	за 4 породице интерно расељених лица са Косова и Метохије куповином куће решено стамбено питање (620.000 дин. за кућу + грант од 80.000 дин.)
2009. 2010.	Подршка Комесаријата за избеглице РС, ЛАП-у из буџетских средстава за доделу грађ. матер. у износу од 1.125.000 дин. коју је Општина кроз рад Комисије реализовала	4 избегличке породице добило грађевински материјал у вредности око 300.000 дин.
2009. и 2010.	Подршка ЛАП-у из буџетских средстава за економско оснаживање и осамостаљивање избегличких и расељеничких породица у износу од 1.500.000 дин. КИРС је одобрио помоћ, а општина Кула реализовала	10 избегличких породица добило помоћ за економско оснаживање кроз набавку пластеника, прасића и хране маш. за шивење и алата.(до 150.000 појединачно)
2010.	 Интерсос из средствима ИПА фондова откупо 2 сеоске куће за избеглице. Укупна средства од 1.400.000 динара	за 2 избегличке породице куповином куће решено стамбено питање
2010	Хуманитарном акцијом "Кров" - КИРС обезбедио средства од 1.860.000 дин., а општина Кула реализовала	Куповином 3 куће са окућницом вредности 620.000 решено стамбено питање за избег. породице

<p>2010.</p>	 <p>Средствима ЕУ уз подршку УНХЦР-а Немачка хуманитарна организација АСБ и општином Кула је спровела програм помоћи у грађевинском материјалу и за подршку малом предузетништву Укупна вредност пројекта је 72.000 евра (учешће општине Кула 1.000.000 динара).</p>	<p>15 избегличких породица добило грађевински материјал у вредности преко 400.000 дин. и побољшало услове становања</p> <p>10 породица добило помоћ за мало предузетништво у роби у противвредности 1200 евра: машине, алате, пластенике са системом за наводњавање...</p>
<p>2011.</p>	 <p>Подршка ЛАП-у из буџетских средстава за доделу грађ. мат. за ИРЛ у износу од 2.000.000 дин. КИРС је одобрио помоћ, општина Кула реализовала и учествовала са 10% Подршка ЛАП-у из буџетских сред. за екон. оснаж. и осамостаљивање избеглих у износу од 2.400.000 дин. а општина Кула реализовала и учествовала са 12%. Подршка ЛАП-у из буџетских средстава за доделу грађ. мат. за избеглице у износу од 3.200.000 дин одобрена од КИРС-а општина реализовала и учествује са 10%.</p>	<p>5 породица интерно расељених лица добило грађевински материјал у појединачној вредности преко 400.000 динара и побољшало услове становања</p> <p>18 породица избеглица и ИРЛ добило помоћ за екон. оснаж. у противвредности до 150.000 дин. (пластеници, прасад и храна за тов, алати, машине итд.</p> <p>10 избегличких породице добило грађ. материјал у вредности до 440.000 дин. и побољшало услове становања</p>
<p>2012.</p>	 <p>Подршка ЛАП-у из буџетских сред. за екон. оснаж. ИРЛ у износу од 2.180.000 дин.. КИРС је одобрио помоћ, општина Кула реализује помоћ кроз рад Комисије и учествује са 218.000 динара "Програм коришћења сред. за решавање стамб. потреба и друге програме интег. изб. у 2012. год." КИРС је одобрио средства за набавку грађ. мат. од 2.880.000 дин., а општина Кула 288.000 дин. и за економско оснаживање избеглица кроз доходне активности у износу од 2.160.000 дин., а општина Кула 216.000 дин. и реализује помоћ кроз рад Комисије</p>	<p>16 породица ИРЛ добија помоћ екон. оснаж. у појединачној вредности до 150.000 динара. машине, алат пластеници са сист. за навод. опрема итд.</p> <p>8 избегличких породице добија грађ. материјал у вредности до 440.000 дин. и побољшати услове становања</p> <p>16 избегличких породица добија помоћ за екон. оснаж. у појединачној вредности до 150.000 дин. и то: машине, алат, пластенике са сист. за навод. опрему итд.</p>
<p>2013.</p>	<p>Општини Кула су по Јавним позивима Комесаријата у оквиру "Програма коришћења сред. за решавање стамб. потреба и друге програме интег. изб. у 2013. год." одобренај средства од</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3.200.000 дин. за набавку грађевинског материјала, уз учешће општине од 320.000 дин. - 4.374.000 дин. за откуп сеоских кућа са окућницом, уз учешће општине од 486.000 дин - 1.986.300 дин. за економско оснаживање кроз дох. активности, уз учешће општине од 233.700 дин <p>Пројектни тим општине Кула је код делегације ЕУ у Србији конкурисао пројектом за помоћ у грађевинском материјалу и за започињање сопственог бизниса. Вредност пројекта је 70.000 евра</p> <p>Покрајински Фонд је расписао Јавни позив за помоћ у економском оснаживању којим су обухваћене и избеглице и ИРЛ у општини Кула</p>	 <p>биће откупљено 6 кућа за избегличке породице подстанара које ће тиме да реше своје стамбено питање</p> <p>најмање 8 избегличких породице ће добити грађ. материјал у вредности до 440.000 дин. и побољшати услове становања</p> <p>14 избегличких породица ће добити помоћ за екон. оснаж. у појединачној вредности до 170.000 дин.</p>

Укупна помоћ коју су избеглице и ИРЛ на територији кулске општине у периоду од 2008. до 2013. за решење стамбеног питања и за економско оснаживање кроз различите врсте доходних активности је преко **60 милиона динара**.

Комесаријат за избеглице и миграције је од 2009. године одобравао и средства за једнократне новчане помоћи за најугроженије избеглице са важећом избегличком легитимацијом и ИРЛ за набавку лекова као и помоћи за набавку огревног дрвета и хуманитарне пакете хране. Вредност помоћи за избеглице и ИРЛ која имају боравиште на територији општине Кула која је на овај начин реализована је око **4 милиона динара**.

година	2009	2010.	2011.	2012.	укупна вредност помоћи
помоћ набавка огревног дрвета		22	23	22	840.000
новчана помоћ за лекове	21	24	7	23	952.000
хуманитарни пакети хране		169	180	177	преко 2.000.000

Најважнији закључци Анализе документације су следећи:

- Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица дефинише основне правце деловања – обезбеђивање услова за повратак и обезбеђивање услова за локалну интеграцију, што је потпуно у складу са међународно прихваћеним циљевима за решавање положаја ове групе грађана.
- Национална стратегија за управљање миграцијама дефинише планско и организовано управљање миграцијама пружењем спољних и унутрашњих миграционих кретања, и спровођење активности које ће довести до подстицања регуларних и сузбијања нерегуларних миграција, као и решавање проблема избеглица и ИРЛ, ефикасан и ефективни прихват и одржива социо-економска реинтеграција повратника - грађана Републике Србије по споразуму о реадмисији.
- Национална стратегија реинтеграције повратника по споразуму о реадмисији утврђује приоритетне области, као што су: издавање личних докумената, решавање питања смештаја, стварање могућности за запошљавање и остваривање других права, као што су права на здравствену заштиту, образовање, социјалну заштиту и породично-правну заштиту, итд. Одсуство координације и размене информација о повратницима представља озбиљну сметњу у регистрацији лица која се враћају по основу реадмисије, утврђивању њихових потреба и пружања адекватне заштите ради њиховог укључивања у нову средину
- Остале наведене националне стратегије пружају основу и дају смернице за развијање мера и акција у области локалне интеграције избеглих, ИРЛ и повратника којима се може допринети унапређењу њиховог животног стандарда и укупног друштвеног положаја.
- Локална стратешка документа Општине указују на проблем избеглих, ИРЛ и повратника у Општини Кула као и начин њихове интеграције у локалну заједницу.
- Програми и пројекти за избегле и ИРЛ који су до сада реализовани, као и они који су у току, бавили су се решавањем следећих питања: становање, економско оснаживање, социјална заштита најугроженијих, лична документација и правна подршка. Ови програми и пројекти дају директиве и за будући рад на унапређењу положаја избеглих и интерно расељених лица

Анализа стања⁶ у локалној заједници по питањима унапређења положаја избеглих и интерно расељених лица извршена је кроз идентификовање досадашних активности и резултата у овом домену и сагледавање позитивних капацитета и слабости локалне заједнице, као и могућности и препрека са којима се суочава у свом радном окружењу. Анализа је урађена коришћењем SWOT технике.

СНАГЕ		СЛАБОСТИ	
УНУТРАШЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Политичка воља локалне самоуправе да бави решавањем проблема, избеглица, ИРЛ и повратника ❖ Велико искуство у партнерским пројектима ❖ Стручност чланова Савета за миграције у различитим областима од значаја за циљну групу ❖ Повереништво за избеглице, Центар за социјални рад, Месне заједнице ❖ Постојање кућа за продају ❖ Заинтересованост избеглих за откуп кућа ❖ Постојање земљишта за изградњу ❖ У Локалном акционом плану запошљавања избеглице, ИРЛ и повратници препознати као приоритетно угрожена категорија ❖ Сарадња са: <ul style="list-style-type: none"> ○ Комесаријатом за избеглице и миграције Републике Србије ○ Покрајинским Фондом за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима, ○ АСБ-ом ○ УНХЦР-ом, ○ Интерсосом ○ СДФ-ом, НХЦ, ХЦИТ-ом 	<ul style="list-style-type: none"> ● Ограничена средства локалне самоуправе ● Недовољна економска развијеност општине ● Недостатак инвестиција и нових радних места ● Непостојање локација предвиђених за изградњу објеката намењених избеглицима ● Непостојање средстава за инфраструктурно опремање ● Недовољна обученост кадра за неке активности ● Неприлагођени програми samozapošljavanja ● У стратегији социјалне заштите избеглице нису препознате као приоритетно угрожена категорија ● Општа незапосленост ● Недостатак повезаности база различитих институција ● Недовољна информисаност шире локалне јавности о питањима избеглих, ИРЛ и повратника 	
МОГУЋНОСТИ		ПРЕПРЕКЕ	
СПОЉАШЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Политичка воља ❖ Регионални пројекат стамбенох збрињавања избеглих лица ❖ Опредељења средства у буџету Републике ❖ Интезивирање сарадње са Комесаријатом ❖ Сарадња са покрајинским Фондом ❖ Интезивирање сарадње са другим потенцијалним донаторима ❖ Могућност приступа предприступним фондовима ЕУ ❖ Тенденција децентрализације социјалне политике ❖ Програми националне службе за запошљавање: доквалификација и преквалификација 	<ul style="list-style-type: none"> ● Општа економска криза ● Спора имплементација националних стратегија ● Недовољан број пројеката за специфичне групе (стари, инвалиди) ● Миграције ● Глобална незапосленост ● Нерасполагање сопственом имовином од стране локалне самоуправе ● Смањење донаторских фондова намењених избеглим и ИРЛ ● Питање избеглих, ИРЛ и повратника није у фокусу шире јавности 	

⁶ SWOT анализа

Најважнији закључци ове анализе су:

Локална заједница има значајне капацитете за унапређење положаја избеглих, ИРЛ и повратника..

Главне снаге локалне заједнице релевантне за питања ове популације су:

- политичка воља и подршка општинске структуре власти,
- стратешки приступ развоју Општине у различитим областима и
- стручност и посвећеност чланова Савета.

У даљем раду требало би побољшати следеће капацитете локалне заједнице:

- повезаност између база података различитих институција,
- већу видљивост проблема избегличке и расељеничке популације
- континуирано планирање наменских средстава у буџету локалне самоуправе за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица.

Најзначајније спољашње могућности, које из ширег друштвеног окружења делују на питања избеглих и интерно расељених у локалној средини су:

- политички консензус на националном нивоу за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица,
- активности и програми КИРС-а,
- регионални програм стамбеног збрињавања избеглица
- приступ ИПА фондовима.

Као важне препреке из спољашњег окружења које би требало узети у обзир у процесу даљег планирања, идентификоване су следеће:

- економска криза на глобалном нивоу
- смањење донаторских фондова намењених овим питањима и
- непостојање интерресорног приступа овим питањима на националном нивоу.

Анализом заинтересованих страна идентификоване су кључне заинтересоване стране за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Кула, које су диференциране на:

- ❖ крајње кориснике/це услуга (различите групе избеглих, ИРЛ и повратника) и
- ❖ кључне партнере локалној самоуправи у развијању и примени мера и програма.

Крајњи корисници/це Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих , ИРЛ и повратника су:

- Избеглице, ИРЛ и повратници у приватном смештају који немају трајно решено стамбено питање У приватном смештају има више од 100 породица.
- Избегла и ИРЛ која живе у сопственим неусловним објектима, а немају средстава за адаптирање објекта чиме би значајно утицали на побољшање квалитета живота – више од 140 породица је заинтересовано за грантове грађевинског материјала, што говори о великој потреби да се овај програм спроводи.
- Избегла и ИРЛ која немају средстава да заврше започету стамбену изградњу – један број породица је започео изградњу објекта који се данас налазе у некој од фаза изградње
- Вишечлане и вишегенерацијске породице избеглих и ИРЛ - У питању су породице које имају пет и више чланова. Неке од ових породица су до сада биле корисници програма грађевинских грантова и других програма у којима су управо из разлога њихове бројности имали предност. Међутим, још увек постоји значајан број породица које нису решиле своје стамбено и друга питања.
- Породице избеглих и ИРЛ чији је члан/ови ОСИ, хронично болесна особа и/или дете са сметњама у развоју – Неке од ових породица су укључене у локална удружења/НВО особа са инвалидитетом

и/или родитеља деце са сметњама у развоју и корисници су програма које ова удружења/НВО спроводе.

- Самачка старачка домаћинства без прихода или са минималним приходима
- Самохрани родитељи у популацији избеглих и ИРЛ – Поред самосталне бриге о деци, суочени са економским и стамбеним проблемима. У укупном броју доминирају самохране мајке са једним или више деце.
- Незапослени, радно способна избегла и ИРЛ – Нема званичне евиденције ових особа, јер Национална служба за запошљавање не води посебну евиденцију . Код незапослених посебно се издвајају незапослена лица старија од 50 година и млађа незапослена лица предузетнички оријентисана.
- Становници нерегистрованог колективног центра – Зграда некадашње основне школе на Новој Кули је преуређена за најосновније потребе становања. Ту сада живи једна породице старих избеглих лица.

Општинска управа, обезбеђује општи оквир, локалну регулативу и услове за реализацију подршке избеглим и интерно расељеним лицима у локалној заједници.

Повереница за избеглице, као запослена у Општинској управи врши поверене послове, у оквиру своје основне делатности и координацију различитих програма који се односе на помоћ избеглим и ИРЛ .

Кључни партнери локалној самоуправи су:

- Центар за социјални рад општине Кула у оквиру својих надлежности прописаних законом као и Правилником на нивоу Општине обавља одређене активности и пружа услуге из области социјалне заштите. Према позитивним прописима право на материјално обезбеђење породице могу да остваре породице у којима најмање један члан породице има важећу личну карту са пребивалиштем у општини Кула. Расељена лица су по природи ствари држављани Србије и на њих се примењују прописи као и на домицилно становништво. У ЦЗСР није могуће евидентирати лица у погледу њиховог избегличког статуса али је паушална процена да око 12 породица повремено или стално остварује право на МОП док право на додатак за помоћ и негу другог лица остварује око 5 особа(за њих је неопходно да имају држављанство Србије).
- Црвени Крст - кроз своју основну делатност
- Национална служба за запошљавање – филијала Кула кроз националне програме samozapošljavanja и запошљавања, даје одређене приоритете и избеглим и ИРЛ.
- Образовне институције (основне и средње школе). - укључују у образовни систем избегле и ИРЛ под једнаким условима као и за све друге ученике.
- Здравствене институције –Дом здравља пружа различите услуге из свог домена рада.
- Локалне НВО – невладине организације и удружења (удружење ОСИ, удружење РВИ) имају врло значајну улогу у процесу информисања избеглих и интерно расељених о различитим програмима, као и у размени искустава и сазнања између самих корисника/чланова.
- Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије - обавља координацију различитих програма за избегле ИРЛ и повратнике , преко општинско повереника за избеглице и кроз сарадњу са локалном самоуправом.
- Покрајински фонд за пружање помоћи избеглим, прогнаним и интерно расељеним лицима – спроводи различите програме помоћи намењене избегличкој и расељеничкој популацији која живи на територији Покрајине Војводине
- Међународне и домаће НВО – УНХЦР, Интерсос, АСБ, Визија, СДФ, ХЦИТ, НХЦ и друге, чија се активност огледа у имплементацији донаторских програма у области становања, доходовних делатности и правне помоћи.
- Министарство рада и социјалне политике - кроз систем социјалне заштите обезбеђује остваривање свих законом предвиђених права у овој области за ИР и избегла лица.

Анализа проблема је показала да су главни проблеми избеглих, ИРЛ и повратника у Општини:

- **Нерешено стамбено питање.**

Овај проблем имају избегла и ИРЛ која станују у приватном смештају (проблеми плаћања закупа и режијских трошкова) и лица која живе у сопственим објектима (неусловни објекти, недовршени објекти или мали стамбени простор).
- **Незапосленост.**

Генерално висока стопа незапослености у локалној заједници и недостатак радних места, условљавају високу незапосленост и избеглих и ИРЛ. Већина избеглих и ИРЛ се бави привременим и повременим пословима који нису регистровани и другим облицима стицања зараде у сивој економији.
- **Недостатак материјалних средстава.**

Изражен је у већем делу избегличке и расељеничке популације а посебно код старачких домаћинстава, самохраних родитеља, породица чији су члан/ови ОСИ, хронично болесне особе и/или деца са сметњама у развоју, где условљава и немогућност квалитетне здравствене заштите и неге.
- **Проблеми правне природе.**

Тешкоће око прибављања различитих докумената из државе порекла, права из пензијског и инвалидског осигурања у држави порекла, проблеми лица која нису била на регистрацији 2004./2005. године и тиме изгубила избеглички статус па регулисање докумената у Републици Србији изискује велике трошкове, а не могу остварити ни здравствено осигурање.
- **Проблем нерешавања власничких права на објектима изграђеним у Липару у пројектима самопомоћи од 1998. до 2002. године.**

Избегла лица су у том периоду изградила 66 објеката на 5 локација у Липару из донаторских средстава швајцарске хуманитарне организације СДЦ и уз помоћ локалне управе и Комесаријата за избеглице. Усвајањем Закона о изменама и допунама закона о избеглицама 2010. године створена је правна могућност да се овај проблем реши. Комесаријат за избеглице и миграције је кренуо са реализацијом овог поступка.
- **Отежано располагање сопственом имовином у земљама и/или местима порекла.**

Овај проблем се манифестује на локалном нивоу, али његово решавање је везано за националне институције и сарадњу Србије са бившим републикама СФРЈ.

ОПШТИ ЗАКЉУЧЦИ АНАЛИЗЕ – СПОРНА ПИТАЊА

- Локална заједница и локална самоуправа имају различите капацитете за бављење унапређењем положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника као што су: људски ресурси, одговарајућа развојна документа и стратешки приступ развоју општине, институционализоване организационе целине општинске управе чији је мандат унапређење развојних процеса у Општини (на пример, Агенција за развој, Пројектни тим) и различите механизме за подстицање развоја (локални фондови, јавни конкурси итд.).

Потребно је ове већ постојеће механизме и структуре и њихове активности повезати са унапређењем положаја избеглих и интерно расељених.

- Избегла, ИРЛ и повратници су врло хетерогена група са разноврсним потребама.

Неопходно је да се издвоје приоритети на које ће овај ЛАП покушати да одговори, као и да се подстиче активизам и конструктивна сарадња самих корисничких група у процесу реализације Плана.

- Озбиљност и обим проблема са којима се суочава популација избеглих, интерно расељених лица и повратника, намеће плански и фазни приступ њиховом решавању. Ово се нарочито односи на проблем становања који захтева значајне ресурсе.

Неопходно је планирати решавање ових проблема кроз потпуну усклађеност програмских и финансијских аспеката плана и уз систематско издвајање дела средстава из локалног буџета и планирање начина за прикупљање средстава кроз различите нове пројекте или привлачење већ постојећих донаторских и кредиторских пројеката.

ПОГЛАВЉЕ 4.

Приоритетне групе

Критеријуми за избор приоритетних група оквиру Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих, ИРЛ и повратника у Општини Кула су следећи:

- Стамбена и егзистецијална угроженост циљне групе;
- Бројност циљне групе погођене одређеним проблемом;
- Хитност решавања проблема;
- Досадашњи ниво обухвата лица и група организованом друштвеном подршком;
- Истовремена погођеност циљне групе већим бројем проблема;
- Мандат и одговорност локалне самоуправе у односу на проблем.

Приоритетне групе у оквиру Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника у Општини Кула су:

1. Избегла, ИРЛ и повратници који немају трајно решено стамбено питање а живе у приватном смештају као подстанари.
2. Избегла, ИРЛ и повратници који немају трајно решено стамбено питање а у сопственим недовршеним или неусловним објектима.
3. Незапослена, радно способна избегла, ИРЛ и повратници.

Најугроженија избегла, ИРЛ и повратници у оквиру претходних приоритета :

- Члан породице који је преживео насиље у породици
- Породице чији је члан/ови ОСИ, хронично болесне особе и/или деца са сметњама у развоју;
- Самохрани родитељи без сталних прихода
- Самачка старачка домаћинства без сталних прихода
- Вишечлане и вишегенерацијске породице;
- Породице са троје и више малолетне деце или деце на редовном школовању
- Породице чији је члан претрпео страдао или нестао током ратних сукоба
- Жене

Приоритени проблеми

- Нерешено стамбено питање.
- Незапосленост.
- Недостатак материјалних средстава.
- Здравствени проблеми

ПОГЛАВЉЕ 5.

Општи и специфични циљеви

ОПШТИ ЦИЉ

ПОБОЉШАН СОЦИЈАЛНО - МАТЕРИЈАЛНИ ПОЛОЖАЈ ИЗБЕГЛИХ, ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА И РЕИНТЕГРАЦИЈА ПОВРАТНИКА У ОПШТИНИ КУЛА ПУТЕМ ПРОГРАМА ЗА ТРАЈНО РЕШАВАЊЕ СТАМБЕНОГ ПИТАЊА НАЈУГРОЖЕНИЈИХ ПОРОДИЦА И ОДРЖИВИХ ПРОГРАМА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ЊИХОВЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ У ЛОКАЛНУ ЗАЈЕДНИЦУ, ШТО ЋЕ ДУГОРОЧНО ПОСМАТРАНО ДОПРИНЕТИ ПОБОЉШАЊУ ДЕМОГРАФСKE СИТУАЦИЈЕ У ОПШТИНИ КУЛА

Специфични циљеви:

- У периоду од 2014. до краја 2017. год. у складу са демографском политиком општине , тј. у циљу ублажавања негативних ефеката одлива становништва, трајно решити стамбено питање за најмање 28 породица избеглих , ИРЛ и повратника подстанара, откупом најмање 28 одговарајућих сеоских/ приградских кућа са окућницом.
- У периоду од 2014. до краја 2017. год. трајно решити стамбено питање за најмање 68 породица, избеглих, ИРЛ и повратника , кроз доделу пакета грађевинског материјала за извођење радова на властитом стамбеном објекту ради побољшања услова становања или завршетак започете градње на недовршеном стамбеном објекту.
- У периоду од 2014. до краја 2017. год. трајно решити стамбено питање за најмање 8 породица избеглих, ИРЛ и повратника, куповином монтажних кућа које би се постављале на плацевима у власништву тих породица или на плацевима у власништву општине.
- У периоду од 2014. до 2017. године у сарадњи са Комесаријатом за избеглице и миграције и другим донаторима обезбедити средства за економско оснаживање кроз доходне активности за најмање 40 породица избеглица, ИРЛ и повратника и кроз сарадњу са Националном службом за запошљавање, Саветом за запошљавање општине Кула, Агенцијом за развој општине Кула, Пројектним тимом општине Кула, покрајинским Секретаријатом и невладиним организацијама укључити избеглице, ИРЛ и повратнике у актуелне програме преквалификације, доквалификације и самозапошљавања и тиме им побољшати могућности запошљавања.

Процењује се да ће за реализацију Локалног плана у периоду 2014-2017. год. бити укупно потребно да се издвоји око 100.000 ЕУР из локалног буџета, што представља око 10% укупне цене реализације Плана у овом периоду. Осталих 90% што је око 1.000.000 ЕУР је планирано да се обезбеди из донаторских средстава и других извора.

ЛАП, као свој саставни део има планиране аранжмане за имплементацију и за праћење (мониторинг) и оцењивање успешности (евалуацију) активности.

Специфични циљ 1 : У периоду 2014. - 2017. откупити најмање сеоских или приградских домаћинства за најмање 28 породица							
Активност	Период реализације	Очекивани резултат	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет локалне самоупр.	Остали извори		
1.1 Аплицирање код Комесаријата других донатора	први и други квартал	одобрена средства	потписан уговор са Општином	27.000 евра у динар. противвр едности	270.000 евра	Председник општине, Повереник за избеглице	Комесаријат, НВО и други донатори
1.2. Формирање комисије и израда услова и критеријума за откуп	други квартал	формирана комисија и сачињени услови и критеријуми	решење о формирању комисије и конкурсна документација са условима и критеријумима			Комисија, Савет , Комесаријат	Донатор
1.3. Расписивање конкурса и прикупљање пријава	други квартал	расписан конкурс и прикупљене пријаве	позив за учешће на конкурс и предате пријаве			Комисија	
1.4. Обилазак сеоског или пригр. домаћинства које су корисници предложили за откуп	трећи квартал	посећене породице и обиђени објекти предложени за откуп	записник са лица места			Комисија	
1.5. Разматрање пријава и доношење одлуке о избору корисника домаћинства	четврти квартал	извршен избор корисника домаћинства	записник и одлука			Комисија и Савет за миграције	
1.6. Закључивање уговора о додели домаћинства	четврти квартал	закључени уговори	потписани уговори			Корисник и други потписник уговора	
1.7. Свечана додела уговора	четврти квартал	свечаност, присуство медија	фотографије, новински и ТВ извештаји			Општина Кула	Корисници, Комесаријат, донатори
1.8. Извештавање	четврти квартал	Извештај и правдање средстава	Потврда о наменски утрошеним средствима			Општина Кула	

Специфични циљ 2: У периоду 20014.- 2017. додела грађевинског материјала за извођење радова на властитом стамбеном објекту ради побољшања услова становања или завршетак започете градње за најмање 68 корисника							
Активност	Период реализације	Очекивани резултат	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет локалне самоупр.	Остали извори		
2.1. Аплицирање код Комесаријата, НВО и других донатора	први и други квартал	одобрена средства	потписан уговор са Општином	55.000 евра у динар. противвредности	550.000 евра	Председник општине, Повереник за избеглице	Комесаријат, НВО и други донатори
2.2. Формирање комисије, израда а услова и критер. за расподелу грађ. материјала	други квартал	формирана комисија и сачињени критеријуми	решење о формирању комисије и конкурсна документација са критеријумима			Комисија, Савет, Комесаријат	Донатор
2.3. Расписивање конкурса и пријављивање	други квартал	расписан конкурс и прикупљене пријаве	позив за учешће на конкурс и предате пријаве			Комисија,	
2.4. Обилазак објеката подносилаца захтева	трећи квартал	посећене породице и обиђени објекти	записник са лица места			Комисија	
2.5. Разматрање захтева и одлучивање о избору корисника	четврти квартал	извршен избор корисника	записник и одлука			Комисија	
2.6. Спровођење јавне набавке за испоруку грађ. мат	четврти квартал	спроведена јавна набавка и одређен испоручилац грађ. материјала	записник, одлука			Комисија и наручилац	
2.7. Закључивање уговора о додели грађ. материјала	четврти квартал	закључени уговори	потписани уговори			Корисник и други потписник уговора	
2.8. Испорука материјала и контрола уградње по уговору	четврти квартал и други квартал наредне године	испоручен грађевински материјал	записник			Комисија и испоручилац	
2.9. Свечана додела	четврти квартал	свечаност, присуство медија	фотографије, новински и ТВ извештаји			Општина Кула	Корисници, Комесаријат, донатори
2.10. Извештавање	четврти квартал	Извештај и правдање средстава	потврда о наменски утрошеним средствима			Општина Кула	

Специфични циљ 3: У периоду 20014.- 2017. додела 8 монтажних кућа избеглим, ИРП и повратницима које би се постављале на плацевима ових лица или на плацевима које би доделила општина Кула							
Активност	Период реализације	Очекивани резултат	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет локалне самоупр.	Остали извори		
3.1. Аплицирање код Комесаријата, НВО и других донатора	први и други квартал	одобрена средства	потписан уговор са Општином	12.000 евра у динар. противвредности	120.000 евра	Председник општине, Повереник за избеглице	Комесаријат, НВО и други донатори
3.2. Формирање комисије, израда услова и критер. за одабир корисника	други квартал	формирана комисија и сачињени критеријуми	решење о формирању комисије и конкурсна документација са критеријумима			Комисија, Савет, Комесаријат	Донатор
3.3. Расписивање конкурса и пријављивање	други квартал	расписан конкурс и прикупљене пријаве	позив за учешће на конкурс и предате пријаве			Комисија,	
3.4. Обилазак подносилаца захтева	трећи квартал	посећене породице	записник са лица места			Комисија	
3.5. Разматрање захтева и одлучивање о избору корисника	четврти квартал	извршен избор корисника	записник и одлука			Комисија	
3.6. Спровођење јавне набавке за испоруку добара	четврти квартал	спроведена јавна набавка и одређен испоручилац робр	записник, одлука			Комисија и наручилац	
3.7. Закључивање уговора о додели помоћи	четврти квартал	закључени уговори	потписани уговори			Корисник и други потписник уговора	
3.8. Постављање монтажних кућа	четврти квартал	постављене куће	записник			Комисија и испоручилац	
3.9. Свечана додела	четврти квартал	свечаност, присуство медија	фотографије, новински и ТВ извештаји			Општина Кула	Корисници, Комесаријат, донатори
3.10. Извештавање	четврти квартал	Извештај и правдање средстава	потврда о наменски утрошеним средствима			Општина Кула	

Специфични циљ 4: У периоду 20014.- 2017. додела 40 робних помоћи избеглицама, ИРЛ и повратницима за економско оснаживање кроз доходовне активности							
Активност	Период реализације	Очекивани резултат	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет локалне самоупр.	Остали извори		
4.1. Аплицирање код Комесаријата, НВО и других донатора	први и други квартал	одобрена средства	потписан уговор са Општином	6.00 евра у динар. противвредности	60.000 евра	Председник општине, Повереник за избеглице	Комесаријат, НВО и други донатори
4.2. Формирање комисије, израда услова и критер. за одабир корисника	други квартал	формирана комисија и сачињени критеријуми	решење о формирању комисије и конкурсна документација са критеријумима			Комисија, Савет, Комесаријат	Донатор
4.3. Расписивање конкурса и пријављивање	други квартал	расписан конкурс и прикупљене пријаве	позив за учешће на конкурс и предате пријаве			Комисија,	
4.4. Обилазак подносилаца захтева	трећи квартал	посећене породице	записник са лица места			Комисија	
4.5. Разматрање захтева и одлучивање о избору корисника	четврти квартал	извршен избор корисника	записник и одлука			Комисија	
4.6. Спровођење јавне набавке за испоруку добара	четврти квартал	спроведена јавна набавка и одређен испоручилац робр	записник, одлука			Комисија и наручилац	
4.7. Закључивање уговора о додели помоћи	четврти квартал	закључени уговори	потписани уговори			Корисник и други потписник уговора	
4.8. Испорука робе и контрола употребе	четврти квартал	испоручена роба	записник			Комисија и испоручилац	
4.9. Свечана додела уговора	четврти квартал	свечаност, присуствова медија	фотографије, новински и ТВ извештаји			Општина Кула	Корисници, Комесаријат, донатори
4.10. Извештавање	четврти квартал	Извештај и правдање средстава	потврда о наменски утрошеним средствима			Општина Кула	

ПОГЛАВЉЕ 7

Ресурси/буџет

Процењено је да ће за реализацију Локалног акционог плана 2014-2017. год. бити укупно потребно око 1.100.000 ЕУР од чега је учешће локалне самоуправе око 100.000. ЕУР

Детаљан годишњи буџет за сваку годину примене Локалног плана биће урађен на основу разрађених годишњих планова за ту године.

Уколико се буду развијали програми социјалног становања под заштићеним условима, локална самоуправа ће поред већ наведених средстава из локалног буџета, обезбедити и опремљено грађевинско земљиште за ове програме.

Средства за реализацију овог Локалног плана обезбеђиваће се из различитих извора: делом из буџета локалне самоуправе, делом из донаторских буџета, односно помоћу пројеката који ће се развити на основу овог Локалног плана, као и из других доступних извора.

ПОГЛАВЉЕ 8.

Аранжмани за примену

Аранжмани за примену ЛАП у Општини Кула обухватају локалне структуре и различите мере и процедуре које ће осигурати његово успешно спровођење. У оквиру локалних структура, разликују се:

- 1) Структуре за управљање процесом примене ЛАП и
- 2) Структуре које су оперативне и примењују ЛАП

Структуру за управљање процесом примене ЛАП, након његовог усвајања, представљаће чланови Савета за миграције општине Кула који су учествовала у изради плана и евентално додатни чланова из реда кључних актера у локалној заједници, укључујући и кориснике овог плана. Савет за миграције општине Кула ће, као део свог будућег рада, направити План управљања применом ЛАП-а

Овај Савет, као управљачка структура има следеће задатке:

- У потпуности одговара за вођење целокупног процеса примене ЛАП-а;
- Именује локалне тимове за управљање пројектима који настану као резултат операционализације ЛАП-а;
- Обезбеђује приступ и прикупљање свих података и информација у електронској форми од сваког актера-учесника у процесу унапређења положаја избеглих, ИРП и повратника у локалној заједници;
- Одржава контакте са свим учесницима у реализацији ЛАП-а;
- Управља процесом праћења (мониторинга) и оцењивања успешности (евалуације) Локалног плана;
- Одржава контакте са јавношћу и доносиоцима одлука у локалној самоуправи.

Оперативну структуру за примену овог Локалног акционог плана чиниће институције, организације и тимови формиран у циљу непосредне реализације плана и пројеката развијених на основу Локалног плана. У складу са Локалним акционим планом, биће реализована подела улога и одговорности међу различитим актерима у локалној заједници-партнерима у реализацији. Сваки актер ће у складу са принципом јавности и транспарентности рада водити одговарајућу евиденцију и документацију и припремати периодичне извештаје о раду. Извештаји ће бити полазна основа за праћење и оцењивање успешности рада.

Оперативна структура за примену Локалног акционог плана има следеће задатке и одговорности:

- Реализација Локалног акционог плана;
- Непосредна комуникација са корисницима/цама услуга које се обезбеђују Локалним акционим планом;
- Редовно достављање извештаја координатору/ки Локалног савета за миграције о свим активностима на спровођењу Локалног плана;

- Учесће у евентуалним обукама за унапређење стручности и компетенција за спровођење задатака Локалног плана;
- Унапређење процеса примене Локалног плана у складу са сугестијама и препорукама управљачке структуре.

Управљачка и оперативна структура ће развити план и механизме међусобне комуникације, пратиће успешност размене информација и ефикасност комуникације у односу на очекиване резултате примене Локалног плана. План комуникације управљачке и оперативне структуре уредиће време и начине размене информација и предузимања одговарајућих акција.

Детаљне годишње планове за наредни период припремаће Савет за миграције општине Кула уз активне консултације са оперативним структурама. По потреби, Локални савет ће формирати и одговарајуће радна тела. Годишње планове ће усвајати Скупштина Општине Кула.

Механизми праћења, оцењивања успешности примене Локалног плана и доношења евентуалних корективних мера биће дефинисани Планом праћења и оцењивања успешности (планом мониторинга и евалуација).

ПОГЛАВЉЕ 9.

Праћење и оцена успешности

- Циљ праћења и оцене успешности (мониторинга и евалуације) ЛАП је да се систематично прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене и процењује успех ЛАП ради предлагање евентуалних измена у активностима на основу налаза и оцена.
- Временски оквир: Мониторинг (као систематски процес прикупљања података) спроводи се континуирано и дугорочно за период 2014-2017. Евалуација (као анализа података и доношење оцене о успешности) вршиће се периодично - једном годишње и подносиће се извештај Скупштини општине Кула. Финална евалуација обавиће се на крају 2017 године.
- Предмет мониторинга и евалуације: Мониторинг и евалуација укључују целовито сагледавање испуњења активности - задатака и специфичних циљева.
- Кључни индикатори утицаја за праћење и оцењивање успешности примене Локалног плана ће бити следећи:
  - Број нових програма за избегла, ИРЛ и повратнике;
  - Обухват избеглих, ИРЛ и повратника новим програмима;
  - Структура корисника/ца програма;
  - Ниво укључености различитих актера у подршку програмима намењених избеглим, ИРЛ и повратницима у локалној заједници;
  - Обим финансијских средстава издвојених за програме намењене избеглим, ИРЛ и повратницима;
  - Структура финансијских средстава издвојених за услуге избеглим, ИРЛ и повратницима (буџет локалне самоуправе, донаторска средства, други извори...).

Процесни индикатори су дефинисани у склопу табеле Локалног акционог плана.

- Методе и технике мониторинга и евалуације: За успешно обављање мониторинга и евалуације користиће се стандардни сет алата међу којима су: евидентирање корисника, интервјуи са корисницима (упитници, разговори, анкете), анкете, извештавање и др.

Савет за миграције ће бити одговоран за праћење и оцењивање успешности рада на примени Локалног плана акције - вршиће мониторинг и евалуацију.

Локални савет ће својим Планом рада дефинисати начин организовања мониторинга и евалуације Локалног плана.

Тим за мониторинг и евалуацију чиниће - стручна лица из локалних институција и организација које се непосредно баве питањима избеглих, ИРЛ и повратника.